

lovaný při exekuci udal, že knihy nejsou jeho ani nepatří firmě, nýbrž že je má do komise. Tato skutečnost může býti rozhodnou. Zákon o maření exekuce předpokládá v § 1, že pachatel jednal v úmyslu zcela nebo částečně zmařiti uspokojení věřitele cestou, kterou se toho domáhal. V případě, že šlo pachateli jen o odstranění věcí, k nimž má třetí osoba právo, které by provedení exekuce podle § 37 ex. ř. činilo nepřípustným, nemohlo by o tomto úmyslu býti řeči. Pro posouzení tohoto úmyslu jest tedy závažnou okolnost, že vlastnictví ku knihám příslušelo jiné osobě než obžalovanému, která se mohla jejich vydání domáhati cestou § 37 ex. ř. Poněvadž rozsudek opomenul uvážiti tuto skutečnost, která je pro posouzení subjektivní stránky přečinu podstatného významu, — jen mimochodem se podotýká, že se rozsudek touto subjektivní stránkou vůbec nezabýval, a proto se také nezabýval věcí s hlediska § 3 zák. o mař. exekuce, což však zmateční stížnost nevytýká, — je rozsudkový výrok neúplný a tím odůvodněn zmatek podle čís. 5 § 281 tr. ř. Ježto nejvyšší soud nemůže ve věci samé rozhodnouti a nelze se obejít bez nařízení hlavního přelíčení, neboť jde o zjištění skutečnosti, o kterém rozhoduje nalézací soud na základě přesvědčení získaného z výsledku průvodního řízení, bylo podle § 5 zák. z 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 za souhlasu generálního prokurátora již v neveřejném sezení zmateční stížnosti vyhověno a uznáno tak, jak se stalo.

Čís. 3383.

Poukazuje na nesprávné právní poučení, jež mělo za následek, že se obžalovaný k vůli opovědi opravných prostředků závčas k obhájci nedostavil, vede tím obžalovaný průkaz ve smyslu čís. 1 prvního odstavce § 364 tr. ř.; okolnost, že žádost nebyla výslovně označena jako žádost za navrácení v předešlý stav, nebrání, by za ni nebyla pokládána.

Ustanovení § 269 tr. ř., by byl obžalovanému k vyhlášení rozsudku se nedostavivšímu rozsudek doručen v opisu, a § 284 odst. první tr. ř., že je počátek lhůty k opovědi zmateční stížnosti závislým na tomto doručení, má na mysli doručení správného a úplného opisu rozsudku.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1929, Zm II 477/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání stížnosti obžalovaného do usnesení zemského trestního soudu v Brně z 26. listopadu 1928, jímž byla zamítnuta jeho zmateční stížnost do rozsudku téhož soudu z 22. srpna 1928, jímž byl uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 201 a) tr. zák., zrušil napadené usnesení a soudu první stolice nařídil, by ve věci dále po zákonu (§ 2 odst. 5 nov. k tr. řádu z roku 1877/78) postupoval.

Důvody:

Stížnost obžalovaného je odůvodněna. Opis odsuzujícího rozsudku vyneseného v nepřítomnosti obžalovaného doručen byl obžalovanému

s právním poučením o opravných prostředcích podle zpátečního lístku dne 17. listopadu 1928. Dne 22. listopadu 1928 učinil obžalovaný svým obhájcem u zem. trestního soudu podání, v němž, překládaje soudu opis rozsudku obžalovanému doručeného a právního poučení k němu připojeného, poukazuje na nesprávnost tohoto poučení, jež měla za následek, že se, maje za to, že má k podání opravných prostředků lhůtu 8denní, teprve po uplynutí 3denní zákonné lhůty k jich opovězení se žádostí za jich podání k svému obhájci dostavil, jemuž tím bylo znemožněno odpor, zmateční stížnost a odvolání včas opovědět, pokud se týče odpor podati. Na tomto podkladě žádá obžalovaný, by mu byl rozsudek znovu doručen se správným poučením o opravných prostředcích. Zároveň dne 23. listopadu 1928 podal obžalovaný pro případ, že by tento jeho návrh byl pravoplatně zamítnut, by zachoval alespoň osmidenní lhůtu, jemu oním nesprávným právním poučením stanovenou, provedení zmateční stížnosti a odvolání. Z předloženého právního poučení vyplývá, že ovšem nijak nevyhovuje předpisům zákona (§§ 284, 285, 427 tr. ř.), poučující obžalovaného prostě, že se mu zasílá opis rozsudku »k eventuelnímu provedení ohlášené (!) zmateční stížnosti, které musí do osmi dnů od doručení rozsudku zde (u soudu nalézacího) býti podáno a oprávněným obhájcem ve věcech trestních podepsáno«. Soud nalézací zamítl napadeným usnesením zmateční stížnost obžalovaného s odůvodněním, že »se opovězení zmateční stížnosti stalo pozdě«. Zároveň poukázána žádost obžalovaného za opětné doručení rozsudku se správným poučením o opravných prostředcích na toto usnesení s dodatkem, že odvolání bude po pravoplatnosti tohoto usnesení předloženo sborovému soudu druhé stolice. Třebaže žádost obžalovaného »za doručení rozsudku se správným oprávněným poučením« nebyla jako taková výslovně označena, jest podle svého obsahu zřejmě žádostí za navrácení v předešlý stav ve smyslu § 364 tr. ř. Poukazuje na nesprávné právní poučení, jež mělo za následek, že se obžalovaný k vůli opovědi opravných prostředků zavčas k obhájci nedostavil, podává obžalovaný průkaz ve smyslu čís. 1. prvního odstavce onoho §. Podání učiněno bylo ve lhůtě čís. 2. téhož odstavce § 364 a zároveň (hned následujícího dne) podány zmateční stížnosti i odvolání (čís. 3), jež obsahují v sobě s provedením těchto opravných prostředků i jich opověď. Doručení rozsudku s právním poučením má se státi zřejmě za účelem navrácení ve stav, v jakém věc byla před překážkou, jež žadateli podle jeho tvrzení znemožnila dodržeti lhůtu k opovědi opravných prostředků. Že žádost nebyla výslovně označena jako žádost za navrácení v předešlý stav, nebrání, by za ni nebyla pokládána, ježto podle ustálené judikatury zrušovacího soudu (sb. n. s. č. 2177, 3007, 3066 a j.) nesprávné označení podání nemůže býti straně na újmu a na soudu jest, by je vyřídil podle pravé jeho podstaty. Podle toho bylo na soudě nalézacím, by o řečené žádosti obžalovaného podle předpisu druhého odst. § 364 tr. ř. postupoval, což se nestalo. Již proto jest napadené usnesení jako předčasné zřejmě neudržitelným; musilo tudíž býti zrušeno a soudu nalézacímu nařízeno, by ve věci dále podle druhého odst. § 364 tr. ř. postupoval.

Než sluší poukázat i na další vadu, jež, třebaže stěžovatelem nebyla uplatňována, nemůže býti vzhledem k officiosní povaze trestního řízení pominuta. Z porovnání opisu rozsudku obžalovanému doručeného a jeho obhájcem předloženého s prvopisem rozsudku vyplývá, že se tento opis s prvopisem nekryje, nýbrž se od něho ne nepodstatně odchyluje. Kdežto v prvopisu rozsudku zní druhý odstavec důvodů: »Toto jednání obžalovaného zakládá po stránce objektivní a subjektivní skutkovou podstatu zločinu podvodu....«, zní v opisu: »Toto jednání obžalovaného zakládá po stránce objektivní skutkovou podstatu zločinu podvodu....«. A právě v tomto bodě zmateční stížnost vytýká rozsudku, že »nalézací soud zjišťuje sice, že jednání obžalovaného zakládá po stránce objektivní skutkovou podstatu zločinu podvodu, o stránce subjektivní se však vůbec nezmiňuje, ač toho v souzeném případě zajisté bylo nevyhnutelně zapotřebí«. Nařizuje-li § 269 tr. ř., by obžalovanému k vyhlášení rozsudku se nedostavivšímu byl rozsudek doručen v opisu a činí-li v takovém případě § 284 tr. ř. v prvním odstavci počátek lhůty k opovědi zmateční stížnosti závislým na tomto doručení, má tím nepochybně na mysli doručení správného a úplného opisu rozsudku. Bude na sborovém soudu první stolice, by učinil usnesení, zda vzhledem k povaze vady opisu nenastává s hlediska předpisů §§ 269, 284 tr. ř. potřeba, by doručení správného opisu, od něhož by pak lhůta k opovězení opravných prostředků pro obžalovaného počala běžeti, znovu bylo předsevzato. V případě tom by ovšem odpadla potřeba dalšího postupu podle § 364 tr. ř. a stala by se i dohlédací stížnost, obžalovaným současně se stížností podle § 2, odst. druhý nov. k tr. ř. z roku 1877/78 podaná, bezpředmětnou.

Čís. 3384.

Obžalovaný, který již jednou za trestního řízení projevil souhlas ve smyslu § 252 čís. 4 tr. ř. se čtením protokolu nebo posudku, je tímto projevem i nadále vázán (není mu volno souhlas se čtením protokolu o výslechu svědka, spoluobviněného nebo znaleckého posudku odvolati).

Posudek není vadným podle §§ 125, 126 tr. ř. proto, že znalci překročili hranice úkolu jim vytčeného.

Porušení předpisu § 319 tr. ř. je zmatkem čís. 6 § 344 tr. ř. jen tehdy, nedal-li porotní soud porotcům dodatkovou otázku přes to, že k tomu byl povinen; jedním ze zákonných předpokladů jest, by se onen stav, ona skutečnost, jichž tvrzení ve smyslu § 319 tr. ř. přichází v úvahu, hodily právě pod onen právní pojem, o němž má býti dotyčná otázka dána.

Neodolatelné donucení (stav nouze) ve smyslu § 2 g) tr. zák. přichází v úvahu jen tehdy, jednal-li pachatel pod dojmem přítomného bezprostředně hrozícího nebezpečí, které bylo jedinou pohnutkou spáchání činu a jemuž nebylo lze uniknouti jinak než právě spácháním trestného činu, neměl-li pachatel právní povinnost snášeti hrozící škodu, a není-li hodnota obětovaného statku nepoměrně vyšší než hodnota statku, o jehož záchranu pachateli jde.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1929, Zm I 713/28.)